

Een sloot gehuld in een wolk van bloeiende Waterviolieren, wie geniet daar niet van? (foto: Joop Verburg)

Portret Waterviolier

Waterviolier (*Hottonia palustris*) behoort tot de mooiste bloeiende waterplanten die Nederland rijk is. Het is ook een van de weinige waterplanten die het hele jaar door groen blijft. In de winter en het vroege voorjaar, als er verder onder water niet zoveel groeit, is ze goed te herkennen aan de lichtgroene geveerde bladen, die eruit zien als een dubbele kam. Deze bladen staan verspreid of in kransen aan zich vertakkende stengels. Aan de stengeltop staan de bladen dicht opeen en vormen een soort rozet. Op de vertakkingen van de stengels verschijnen in het voorjaar rechtopstaande bloeistengels die zich, ondersteund door een aantal rozetten, verheffen tot enkele decimeters boven het wateroppervlak. De in kransen staande bloemen zijn bleeklila tot bijna wit van kleur en vertonen een zekere gelijkenis met de bloemen van de Pinksterbloem. In de volksmond wordt ze daarom

ook wel Waterpinksterbloem genoemd. Waterviolier is een bewoner van het Midden- en Oost-Europese laagland, maar nergens is ze zoveel te vinden als in ons land. Wel is ze door een verslechtering van de waterkwaliteit achteruit gegaan (25-50% ten opzichte van 1950). Nog steeds is het in grote delen van laag Nederland een algemene soort. Alleen op de Veluwe, in Zuid-Limburg en in een brede strook langs de kust (ze houdt niet van brak water) ontbreekt ze grotendeels. Ze groeit op zonnige tot licht beschaduwde plaatsen in (spoor)sloten, ondiepe plassen, beken, kleiputten en beek begeleidende moerasbossen. De aanwezigheid van Waterviolier wijst op een door kwelwater gevoed, minder voedselrijk milieu. Ze is dus behalve een attractieve plant ook een indicator van een goede waterkwaliteit.

Tekst: Edwin Dijkhuis